

سرشناسه	:	خادمی، حمیدرضا، ۱۳۷۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مهارت‌های معلمی و تدریس اصولی / نویسندگان براساس حروف الفبا حمیدرضا خادمی، زهره مظفری، مریم وحدانی.
مشخصات نشر	:	شیراز: تخت جمشید، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۱۳۶ ص: مصور (رنگی)، جدول.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۲۸۳-۳۴۶-۷
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	:	معلمان -- اثر بخشی
موضوع	:	Teacher effectiveness
موضوع	:	تدریس اثربخش
موضوع	:	Effective teaching
شناسه افزوده	:	مظفری، زهره، ۱۳۷۲ -
شناسه افزوده	:	وحدانی، مریم، ۱۳۷۳ -
رده بندی کنگره	:	LB ۱۰۲۵/۳م۹ ۱۳۹۶
رده بندی دیوید	:	۳۷۱/۱۰۲
شماره کتابت و سی‌دی	:	۴۸۴۵۷۰۴

مهارت‌های معلمی و تدریس اصولی

مؤلفان: حمید رضا خادمی، زهره مظفری، مریم وحدانی ■ ناشر: تخت جمشید

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۶ ■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۸۳-۳۴۶-۷

صفحه‌آرا: مریم رعیتی ■ طراح جلد: پارسا فرد

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد ■ چاپ و صحافی: صبح امروز

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای نویسنده محفوظ است.

مرکز نشر: شیراز، خیابان پیروزی، انتشارات تخت جمشید، تلفن: ۰۷۱-۳۲۲۴۵۴۰۱

مرکز پخش: انتشارات نگارستان ادب - انتشارات قشقای، تلفن: ۰۷۱-۳۲۲۴۶۲۷۰

Web Site: www.parsnashr.ir

E-mail: nashershiraz@yahoo.com

فهرست مطالب

پیشگفتار ۵

فصل اول: مراحل تدریس

الف) فعالیت‌های مقدماتی ۷

۱. داشتن طرح درس مناسب ۷

۲. آغاز کلاس با نام و یاد خدا و ذکر مناسب با پیام قرآنی ۱۲

۳. تناسب محیط فیزیکی و نحوه چیدمان کلاس برای تدریس ۱۴

۴. ارزشیابی ۲۱

ارزشیابی از پیش دانسته‌ها (ارزشیابی تشخیصی) به منظور بررسی یادگیری بحث جدید ۲۴

ب) فعالیت‌های یاددهی - یادگیری ۲۵

۵. مهارت ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان ۲۵

۶. به کارگیری الگوهای فعال و مشارکتی تدریس ۳۶

۷. فن بیان، مهارت‌های کلامی و غیرکلامی ۴۳

۸. توجه به تفاوت‌های فردی فراگیر در قالب تفاوت‌های جسمانی دانش‌آموزان ۵۰

معلم‌ان چه کارهایی می‌توانند در افزایش عزت نفس دانش‌آموزان انجام دهند؟ ۵۵

۹. جذاب‌سازی محتوای درس در عین حفظ صحت و محتوا ۵۸

به نظر می‌رسد کلاس بر چند رکن و پایه استوار است ۵۸

چگونه معلم خوب باشیم و کلاس جذاب‌تری داشته باشیم؟ ۶۰

۱۰. ارزشیابی تکوینی ۶۵
- ۱۱- تسلط علمی ۶۶
۱۲. درک و فهم عمیق و استنباط مطالب درسی توسط دانش‌آموز ۶۸
۱۳. خلاقیت ۷۰
- ج) فعالیت‌های تکمیلی ۷۷
۱۴. انجام ارزشیابی پایانی ۷۷
۱۵. تجربه با مسائل تربیتی - اخلاقی ۷۹
۱۶. فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه ۸۳

فصل دوم: رسانه‌های آموزشی

- مقدمه ۹۵
- فناوری اطلاعات چیست؟ ۹۶
- جهانی شدن و فناوری اطلاعات ۹۶
- آموزش الکترونیکی چیست؟ ۹۷
- مراکز تعلیم و تربیت هوشمند، نیاز جوامع اطلاعاتی ۱۰۲
- ضرورت استفاده از تکنولوژی در آموزش ۱۰۳
- اهمیت کاربرد رسانه‌ها ۱۰۳
- پژوهش درباره مقایسه رسانه‌ها ۱۲۰
- کتابنامه ۱۲۵

پیشگفتار

عزیزان صدقه‌ها را که مردم می‌دهند، هیچ صدقه‌ای ارزنده‌تر از یاد دادن علم و دانش نیست.

پیامبر اکرم (ص)

بدون شک در فرآیند فعالیت های آموزشی، معلمان و مدیران مدارس نقشی بی‌بدیل در نظام آموزش و پرورش و نیز تربیت دانش‌آموزان را برعهده دارند. پس منطقی به نظر می‌رسد که بهره‌مندی از کارآیی لازم و نیز مهارت‌های تدریس، نیاز معلمان باشد؛ معلمانی کارآمد و اثربخش که با نظریه‌ها، مبانی، اصول و روش‌های تعلیم و تربیت آشنا باشند، و با بینشی هنرمندانه و آگاهی کافی، شرایطی را فراهم آورند که بتوان از طریق آن، خودشکوفایی و خودکنترلی میسر شود و نیز محیطی سالم از نظر آموزشی. یا گردد تا دانش‌آموزان بتوانند شخصاً معمار تعلیم و تربیت خود باشند.

طراحان و مجریان برنامه‌های درسی نیز باید باور کنند که در عصر انتقال اطلاعات معلمان تنها منبع و انتقال‌دهنده دانش و معرفت علمی نیستند. عوامل زیادی در انتقال دانش و شکل‌گیری اندیشه نسل جوان مؤثرند. بنابراین آن‌ها باید طراح، مدیر و جهت‌دهنده فعالیت‌های آموزشی باشند. نقش آن‌ها باید سازمان‌دهی، راهنمایی و تسهیل‌گری فعالیت‌های آموزش باشد نه صرفاً انتقال اطلاعات و دانش علمی.

این مهم ما را بر آن داشت تا در جهت افزایش آگاهی و آشنایی معلمان و افرادی که قرار است تربیت نسل جدید را برعهده داشته باشند، اقدام به تألیف کتابی تحت عنوان «مهارت‌های معلمی و تدریس اصولی» برآییم.

کتاب حاضر در ۲ فصل تدوین گردیده است فصل اول در ارتباط با مراحل تدریس می‌باشد که

در ۳ بخش فعالیت‌های مقدماتی، فعالیت‌های یاددهی - یادگیری و فعالیت‌های تکمیلی به بررسی این امر می‌پردازد و در فصل دوم به بحث در مورد رسانه‌های آموزشی و اهمیت و ضرورت آن‌ها در نظام آموزش و پرورش می‌پردازد.

امید است که این کتاب گامی موثر باشد در جهت افزایش کیفیت زمینه‌های آموزشی در مدارس و مکان‌های تعلیم و تربیت.

حمیدرضا غامدی

۱ مردادماه ۱۳۹۶

www.ketab.ir